

O, büyük tanınmış Terequlovlar nəslinin qızı idi. Bakılahara, eyni zamanda SSRİ xalqlarına yaxşı tanış olan Müslüman Maqomayevin bacısı Malikat xanımın övladıydı. Bəlkə də hökmlü ananın Hökümə adlı qızının olması adı bir təsadüf deyil, nələrinən işarəsi idi.

Bəli söhbət Azərbaycan səhnəsində bədii və poetik xarakterlər yaradaraq tamaşaçıya qeyri-adi gözəllik, ruhən dincilik, səmimiyyət aşlayan və nəhayət sənət sərgiləyərək zövq bəxş edən xalq artisti Hökümə Qurbanovanın bu gün doğum günüdür.

#### Sənəti ilə əfsanələşən aktrisa

"Şeyx Sənan"da Xumar, "Antoni və Kleopatra" da Kleopatra, "Od gəlini"da Solmaz, Şekspirin "Qış nağılı"nda Hermione, Fridrix Şillerin "Orlean qızı" (Janna d'Ark), Səməd Vurğunun "Fə-

rilir. Ailəsi elçilik zamanı anası Höküməni vermək istəmir. Səbəb isə oğlanın ailəsinin maddi vəziyyətinin ağır olması idi. Buna baxmayaraq gənclər evləndilər. 1933-cü il yanvar ayında Azərbaycan Kommunist Bolşeviklər Partiyası Mərkəzi Komitesinin qərarı ilə Bakı Türk İşçi Teatrı Gəncəyə köçürüldü. Gənc ailə Bakını tərk edib, Gəncəyə getməli oldu. Yeni teatrın səviyyəsini qaldırmaq üçün şəxsən Abbas Mirzə Şərifzadə özü Bakıdan Gəncəyə gəldi. Elə həmin vaxt Hökümə Qurbanovaya xüsussi diqqəti və onunla şəxsən məşq etməsi isə başqa problemlərə səbəb olur. Bu, Ələsgər Ələkbərovun qısqanlığı idi. Məsələ burasındadır ki, Hökümə xanım da həyat yoldaşını möhkəm qısqanırdı. Ə. Ələkbərovla evlilikdən Nailə adlı qızları dünyaya gəlsə də, izdivacın ömrü uzun sürmə-

*tiflərlə təsəlli verməyə çalışsa da, bu onda alınmur.*

İkinci dəfə boşanan Hökümə Qurbanova özündən 17 yaş kiçik olan aktyor Gündüz Abbasovla böyük bir məhəbbət yaşayır. Gündüz Abbasov öz dövrünün çox yaddaşalan kino aktyorlarından bir olub. "Telefonçu qız" filmində Mehribanın atası, "Bir qalanın sırrı" filmində Elşən, "Onun böyük ürəyi" filmində Rəcəb kimi obrazlara imzasını atıb.

#### Nakam övladlı ana

Vəfa Nüsrot qızı Fətullayeva 1945-ci il avqustun 25-də doğulur. Vəfa Fətullayeva orta məktəbi bitirdən sonra Zaur Nağıyev adlı bir idmançı ilə tanış olur. Onlar böyük məhəbbətlə bir-birlərini sevirlər. Az müddət görüşəndən sonra ailə qururlar. Amma bu evlilik çox kədərli ayrılıqla başa çatır. Deyilənə görə, gəncə-

## Sevginin xoşbəxt etmədiyi hökmlü qadın, ehtiraslı "Kleopatra", dərdli ana...

had və Şirin" (Şirin və Məryəm), Cəfər Cabbarlinin "Od gəlini" (Solmaz) faciələrində mürəkkəb obrazlar yaradıb. Süleyman Sani Axundovun "Eşq və intiqam"ında Zöhrə, Səməd Vurğunun "İnsan"ında Səhər, Qeybulla Rəsulovun "Qarabağ əfsanəsi"ndə Günəş, Anatoli Boryanovun "O tayda"ında Valentina Nikolayevna rollarının ifası realist faciə janrında köklənib. Romantik-dramatik rollar bölümündə Gülbahar ("Müsibəti-Fəxrəddin", Nəcəf bəy Vəzirov), Xuraman ("Vaqif", Səməd Vurğun), Afaq ("Nizami", Mehdi Hüseyn), Oliviya ("On ikinci gecə", Vilyam Şekspir), Cənevrə ("Dərin köklər", Ceyms Qou və Arno D'Nyusso) və digər obrazlarının ifası daxildir. Aktrisa "Azərbaycan-film"in istehsal etdiyi "Bir ailə" filminde Leyla, "Onu bağışlamaq olarımı?", "Mən rəqs edəcəyəm" kinolentlərində Laçın, Mahmudun anası, "İnsan məskən salır"da Ana rollarına çəkilib. Bütün obrazları ilə Azərbaycan kino və teatr sənətinin təkərsiz ifaçısı tək yadlaşdırda dərin izini salıb.

Təkrarolunmaz rolların ifaçısı Hökümə Abbasəli qızı Qurbanova 1913-cü il iyun ayının 22-də Bakıda ziyanlı ailəsində doğulub. 1931-ci ildə Bakı Pedaqoji Texnikumunu bitirib. Həmin il Konservatoriyanasına daxil olaraq, iki il fortepiano sinfində təhsil alıb. Konservatoriyanada təhsil alarkən dramaturq və teatr xadimi Cəfər Cabbarlinin təşəbbüsü ilə "Almaz" filminde Yaxşı roluna çəkilib. Ancaq film ekranlarında ədibin ölümündən sonra, 1936-cı ildə buraxılıb. Milli Dram Teatrının tamaşalarında əvvəller ara-sıra çıxış edən Hökümə Qurbanova 1938-ci ildən ömrünün sonuna dək bu kollektivin əvəzolunmaz aktrisası kimi şöhrətlənib.

#### İlk sevgi, ilk evlilik, ilk ayrılıq...

Mediadan bilirəm ki, Hökümə xanım ilk məhəbbəti ilə məktəbdə tanış olub. Fortapiana sinifində oxuyanda Azərbaycan Dövlət Dram teatrının məşhur aktoru Ələsgər Ələkbərovla aralarında yaranan dostluq, sonradan məhəbbətə çev-



rin ayrılmاسının baiskarı Hökümə Qurbanova olur. O, qızını aktrisa və özünü davamçısı kimi görmək istədiyindən onun ailə qurub səhnədən uzaqlaşmasına heş zaman razı olmayıb.

Həyat yoldaşını aktrisa kimi görmək istəməyən Zaur Vəfədan ayrılmalı olur.

O xatirələrində söyləyir ki, bizim ayrılmış səbəbimiz doğrudan Hökümə xanım idi: Bir gün mən Pribaltikaya idman yarışına getdim. Onda Vəfa dörd aylıq hamilə idi. Ordan qayıdanda çoxlu uşaq paltarları da almışdım. Gələndə Vəfa məni qarşılamadı. Gördüm oturub ağlayır. Dədim, nə olub, ağır nə işə qaldırmışam, uşağı nə işə olub. Dedi hə. Ancaq mən sonralar ananın vasitəsi ilə öyrəndim ki, o, Dəmir yol xəstənasında usagımızı tələf etdirib. Bundan sonra bizim birgə yaşamağımız mümkünüz oldu və biz ayrıldıq".

Vəfa Fətullayevanın ikinci böyük məhəbbəti öz həmkar Fuad Poladov olur. Amma deyilənlər görə bu dəfə də Vəfanı Poladovdan ayıran Hökümə Qurbanova olub.

Hafiz Fətullayev bu məsələ haqqında deyir: "Başa düşürdülər ki, nə qədər Hökümə Qurbanova var, onlar ailə qura bilməyəcəklər"

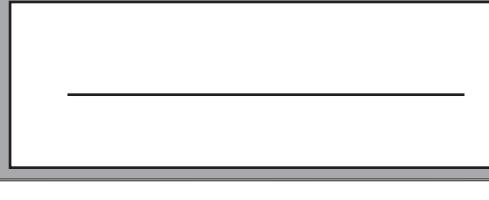
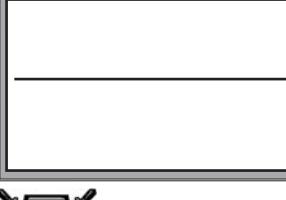
Vəfa Fətullayeva gözlənilmədən saqlanır bir xəstəliyə, qan xərçənginə düşür olur. 1987-ci ilin may ayında Vəfa və anası eyni xəstəxanada, amma ayrı-ayrı palatlarda yatırlar. Hökümə xanım da həmin ərəfədə xərçəng xəstəliyindən müalicə alır. Vəfa may ayının 21-də dünyasını dəyişir. Qızının vaxtsız ölümündən sarsılan Hökümə Qurbanovanın səsi bütün xəstəxanarı lərzəyə götürür. Vəfanın atası Nüsrot Fətullayev yeganə övladının itkisinə dözməyib, 2 aydan sonra rəhmətə gedir. Bir sonra isə anası Hökümə Qurbanova dünyasını dəyişir.

Əntiqə Rəşid

#### Sevginin növbəti dəfə xoşbəxt etmədiyi qadın...

Bir müddət sonra o teatr rəssamı Nüsrot Fətullayevlə ailə həyatı qurur və bu evlilikdən onların Vəfa adlı qızları dünyaya gəlir. (Nüsrotin qardaşı Fətəh Fətullayevi tamaşaçılar "Ögey ana" filmində İsmayılin atası kimi tanır. Digər iki qardaşı - Şəmsəddin və Nurəddin bəstəkar olub). Sonralar Vəfa Fətullayeva da Akademik Milli Dram Teatrının səhnəsində maraqlı və yaddaşalan aktrisaldan birinə çevrilir. Amma ikinci evliliyinin ömrü də uzun sürmür.

**Qazandığı sənət uğurları:** 17 iyun 1943-cü ildə Azərbaycan Respublikasının əməkdar artisti, 24 may 1960-ci ildə xalq, 2 mart 1965-ci ildə SSRİ xalq artisti fəxri adalarına layiq görülməsi onun həyatında bəlkə də ən böyük uğurları olub. Ailədəki uğursuzluqlarına bu təl-



ƏDALƏT •

12 iyun 2021-ci il